

61. „Wstrzymał Słońce...”

Nasz kosmiczny pojazd – Ziemia

Pewnego razu wieczorem dzieci i tata oglądali książkę, w której było dużo fotografii Ziemi, wykonanych w kosmosie. Na jednych zdjęciach widoczna była cała Ziemia, a na innych – tylko jej część.

Następnego dnia wieczorem tato zapytał dzieci, czy zainteresowały się astronomią.

– Tak! Tak! – chórem odpowiedziały dzieci. – Już znamy wiele ciał niebieskich: Słońce, Ziemię i osiem innych planet naszej słonecznej rodziny.

– Ciał niebieskich jest dużo – powiedział tato. – Są wśród nich gwiazdy, planety i satelity planet. Gwiazdy to rozżarzone kule. Świecą, bo są bardzo gorące. Najbliższą taką gwiazdą jest nasze Słońce. Inne ciała niebieskie – planety i ich satelity – same nie świecą, ale oświetla je Słońce i dlatego je widzimy. Księżyc jest satelitą Ziemi.

– Teraz rozumiem – powiedział Rafał. – Słońce jest jak latarnia.

– Można to i tak określić – z uśmiechem zgodził się tato.

– I jeszcze można powiedzieć, że Słońce to latarnia, która porusza się dookoła Ziemi – dodał Rafał.

– O nie, tego w żaden sposób powiedzieć nie można – przerwał Rafałowi tato. – Słońce nie porusza się wokół Ziemi.

– Ale przecież sami widzieliśmy – oburzył się Rafał – że Słoneczko wędruje po niebie!

– Tak, widzieliście – zgodził się tato. – Ale nie zawsze można ufać swoim oczom. Wydaje się nam, że Słońce porusza się po niebie dookoła Ziemi, a w rzeczywistości wszystko jest na odwrót: to Ziemia krąży wokół Słońca...

Na podstawie książki Jeffreya Lewitana „Historie niezwykle o gwiazdach i planetach”, przełożył Józef Rudalski

Jan Matejko, Mikołaj Kopernik

Rysunek
Układu Słonecznego

Mikołaj Kopernik

Ludzie przez wieki obserwowali Słońce wędrujące po niebie. Podobnie jak Rafał myśleli, że to właśnie ono porusza się dookoła Ziemi. W 1543 roku polski astronom Mikołaj Kopernik w dziele *O obrotach sfer niebieskich* ogłosił swoje odkrycie, że Ziemia krąży wokół Słońca i jednocześnie obraca się wokół własnej osi. To właśnie o Mikołaju Koperniku mówi się, że „wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię”.

Przyrządy astronomiczne

1. Sprawdź, w jakich latach żył Mikołaj Kopernik. Gdzie możesz znaleźć taką informację?
2. Wyjaśnij, jak rozumiesz znane powiedzenie o Mikołaju Koperniku: „Wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię”.